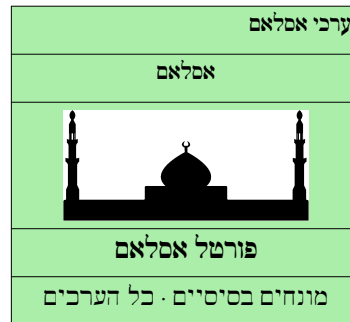

נקשבנדיה

הנקשבנדיה (או נקשבנדי) היא אחת מארבעת הזרמים הסופיים העיקריים של האסלאם, המכונים "טריקה". זרם זה מחשיב כמייסדו את אבו בכר, בן לוייתו של מוחמד וחמו. רוב הטריקות האחרות (ובהן הצ'ישיייה, הסורוארדייה והקאדריה) מייחסות כמייסדן את עלי אבן אבו טאלב.

הנקשבנדיה היא טא'אפה שייסד בהאא אד-דין נקשבנד, ששמו הפרסי (نقشبندی) הוא מקור שמה. היא נחשבת לטא'אפה אורתודוקסית בעלת סילסילה (שושלת יוחסין) בכרית המקימת ד"כר ח'פי. מתוכה יצאה הטריקה הח'אלדיה.

זוהי טריקה אשר פונה למשכילים העירוניים ולכן ישנם יותר כתבים נקשבנדיים מאשר בטריקות האחרות. על התלמיד הנקשבנדי לשלום גם בשריעה, בנוסף לידיעתו את הכתבים הנקשבנדיים.

הנקשבנדיה הייתה זו שעמדה מאחורי תנועות ג'יהאד רבות באסיה- בקווקז כנגד הרוסים, במחוז סינג'אן בסין כנגד הסינים, בהתנגדות ההודית כנגד הבריטים ובסכסוך באצ'ה (אינדונזיה) כנגד ההולנדים. הייתה טענה כי הנקשבנדיה מעורבת בסכסוכים ובתנועות התנגדות גם במקומות אחרים. דמות מרכזית בטריקה היא חוואג'ה אח'ראר שהיה ח'ליף נקשבנדי. הוא הפגין יותר מעורבות בקהילה, שלח תלמידים מטעם הח'ליפות שלו ובעיקר השפיע רבות על המשטר הטימורי.

דמות חשובה נוספת היא של השייח' סיריהינדי שהיה מוג'ידיד, אשר הפך את הנקשבנדיה לטא'אפה כדי להציל את האסלאם בהודו מלהפוך להינדי.

המקור הגאוגרפי של הנקשבנדיה הוא במרכז אסיה, בטורקיה, בהודו (על ידי המונגולים) ובסין. כיום הנקשבנדיה נפוצה בטורקיה, על ידי השייח' קוטקן אשר בוחן את המציאות דרך עיני הנביא לו היה חי כיום (הוא חבר במפלגה האסלאמית). כיום שייחים נקשבנדיים רבים הם גם פרופסורים ובנקאים.

הנקשבנדיה דוגלת במעורבות של השייחים הצופים בפוליטיקה, כדי ליצור שלטון השומר על השריעה ופועל על-פי עיקרון הצדק. עיקרון נקשבנדי זה מבטא למעשה את היותה של הטריקה הנקשבנדית מאוד מחוברת לענייני העולם הזה וכי היא ראתה בפעילות הקהילתית בעולם הזה תנאי חשוב לקיומה (בניגוד לטריקה הקאדריה, לדוגמה, אשר מרכז ענייניה היה הדאגה לפרט ולגאולתו בעולם הבא). חוואג'ה אח'ראר היה הראשון אשר דיבר על כך בגלוי - מעורבות פוליטית מתוך תחושת האחריות לקהילה.

הנקשבנדיה ניהלה מלחמת חורמה עם הקובראווייה והאי שקייה, שתקפה בעיקר את הסילסילות של הטריקות ועל ידי כך זכתה בעוד תומכים, אך גם בעוד שונאים.

הנקשבנדיה היוותה בתקופות שונות גם כמוליכה של תנועות תחייה אסלאמיות וגם כמובילה של מאבק כנגד אסכולות צופיות אחרות.

ההכוונה הנקשבנדית הייתה תמיד לחיים המופנים כלפי האל כאשר הגמול לאהבה ולהתמסרות ניתן בעולם הבא. נקשבנד עצמו מתואר כמי שהתרחק מקרבת השליטים וטען כי השררה מרככת את לב האדם ומסיתה אותו מדרך האל.

הנקשבנדיה הצליחה רבות בקרב עולם האסלאם מאחר שהיא נותנת למאמין שילוב של פרקטיקה יומיומית פשוטה המונחה על ידי השריעה עם עקרונות סוניים אורתודוקסיים, וכך נותר שילוב בין האסלאם הקלאסי ובין הפרשנויות המודרניות שלו. תגובתה של הנקשבנדיה לאתגר הקולוניאלי הייתה מגוונת. החל בהשלמה עם השלטון הקולוניאלי והשתלבות בתוכו (כמו שעשה עבד אל-עזיז) לבין מלחמה בשלטון הזה (כמו שעשו המוג'הידון).

הנקשבנדיה מכוונת את פעילותה בראש ובראשונה אל האליטות ומנסה להשפיע על השליטים שיחזרו לדרך הישר והצדק. הנקשבנדיה מדגישה את הסילסילה הבכרית, לכן אין הם חשודים בנטייה לשיעיות.

המקורות והתורמים לערך

נקשבתיה מקור: <https://he.wikipedia.org/w/index.php?oldid=13816905> תורמים MT0, איתי פריץ, אלי פ, אליבאבא, אליובט, טרול רפאים, יחסיות האמת, 5 עריכות אלמוניות

המקורות, הרישיונות והתורמים לתמונה

תמונה: [Mosque02.svg](https://he.wikipedia.org/w/index.php?title=Mosque02.svg&קובץ=Mosque02.svg) מקור: <https://he.wikipedia.org/w/index.php?title=Mosque02.svg&קובץ=Mosque02.svg> Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported תורמים DarkPhoenix, Electron, 12 עריכות אלמוניות [猫い白るあと](https://he.wikipedia.org/w/index.php?title=猫い白るあと), Herbythyme, Indolences, Krun, Liftarn, William Avery, Wst

רישיון

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[/creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)